

DE GROENE KOPGROEP

VAN FIETSBROEKEN MET GERECYCLED MATERIAAL TOT BINNENBANDEN MET EEN TWEEDE LEVEN; DUURZAAMHEID WORDT OMARMED DOOR DE FIETSIINDUSTRIE. WIE LOPEN VOOROP IN DEZE ONTWIKKELING EN WAAR VALT NOG WINST TE BEHALEN?

TEKST: BRAM DE VRIND /// FOTO'S: BRAM DE VRIND, AGU

SUPPORTING
 GOOD
CAUSES
AND THE
ENVIRONMENT

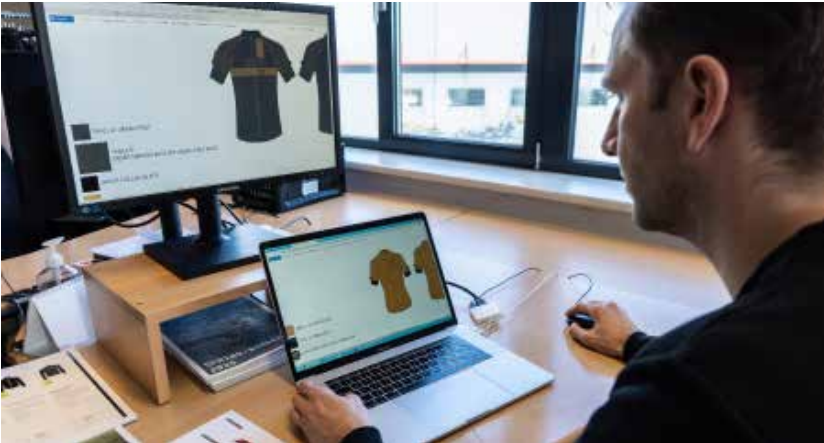
Casper van Sijl en Nicolette
Herberich (rechts) van
kledingfabrikant AGU.

Moderne stoffen met klassieke *looks*; op het eerste gezicht lijkt de SIX6-zomercollectie van AGU niet veel anders dan in voorgaande jaren. Toch is het een mijlpaal voor het Alkmaarse bedrijf. Het is de eerste fietskledingcollectie die is gemaakt van gerecycled polyester uit petflessen. AGU wil zijn ecologische voetafdruk drastisch verkleinen. Eerder werden de regenkleding en fietstassen al ‘verduurzaamd’ en is de bedrijfsvoering aangepakt. Dozen worden hergebruikt en goederenstromen gebundeld zodat er minder vrachtwagens hoeven te rijden. “We zien verduurzaming als een *joint effort*. Van de kledingontwerpers tot de magazijnmedewerkers, iedereen kijkt in zijn eigen discipline waar winst te behalen valt”, zegt *senior brand manager* Lotte Heijnis.

WEINIG BEWUSTWORDING

Duurzaamheid wordt door steeds meer bedrijven in de fietswereld omarmd. Van gerecyclede binnenbanden en fietsdozen tot duurzame kledingcollecties; de marketingberichten over duurzame initiatieven vliegen je om de oren. Maar welke initiatieven zijn er precies te vinden? Waar wordt progressie geboekt en welke horden moeten nog worden genomen? Erik Bronsvoort wil de groene verwachtingen om te beginnen een beetje temperen. De ingenieur is mede-auteur van het boek *From Marginal Gains to a Circular Revolution* over duurzaamheid in de fietswereld. De branche zit volgens hem nog altijd achterin het spreekwoordelijke peloton. “De fietswereld heeft zich er altijd achter kunnen verschuilen dat fietsen het duurzame alternatief voor de auto is. Nu pas dringt bij producenten en consumenten door dat de fabricage en beperkte levensduur van materialen ook afval en vervuiling opleveren.” Bronsvoort opende drie jaar geleden een duurzame fietsenhandel met compagnon en co-auteur van het boek Matthijs Gerrits. Bij Circular Cycling kon je terecht voor tweedehands racefietsen die met nieuwe onderdelen als *refurbished* model een nieuw leven kregen. Ze merkten echter dat er maar weinig duurzame bewustwording onder consumenten was. “De meeste klanten dachten er niet over na of het wel duurzaam is om elke paar jaar een nieuwe fiets te kopen of lekke banden weg te gooien.” Het grootste deel van de branche werkt volgens de fervent mountainbiker nog altijd volgens de lineaire economie, waarbij het uitgangspunt is om meer en vaker fietsen, kleding en accessoires te verkopen tegen de hoogst mogelijke marge. “Innovaties en marketing zijn erop gericht om je over de streep te trekken om eerder een nieuwe fiets te kopen. Dat is geen duurzame benadering.”

Bij AGU wordt volop ingezet op verduurzaming. De kledingfabrikant wil zijn ecologische voetafdruk drastisch verkleinen.

Heijnis: ‘Wij willen een bijdrage leveren aan de maatschappij.’ AGU biedt de SIX6-collectie alleen aan als duurzame variant

OMSLAG

Maar het tij begint te keren. De consument denkt en koopt steeds vaker duurzaam. Grote kans dat de fietser die *vegan* is gaan eten, ook kritisch kijkt naar de productie van zijn lycra fietspakje. Aandeelhouders eisen bovendien dat grote bedrijven inspelen op de vraag van de duurzame consument, om markt-aandeel te behouden. De overheid doet verder een duit in het groene zakje. Fabrikanten krijgen te maken met strengere regelgeving om vervuiling terug te dringen, in lijn met langetermijnambities zoals de *Green Deal* voor een klimaatneutraal Europa in 2050. De intrinsieke motivatie van medewerkers in de branche speelt bovendien een rol. “Wij willen een bijdrage leveren aan de maatschappij”, zegt Lotte Heijnis van AGU. De kledingfabrikant biedt de SIX6-collectie dan ook alleen als duurzame variant aan. De (iets) hogere inkoopkosten voor de stoffen worden niet doorberekend in de verkoopprijs. Duurzame initiatieven schieten inmiddels als paddenstoelen uit de grond. Fietsenbouwer Cannondale stapte vorig jaar over op 100 procent recyclebaar verpakkingsmateriaal. Kledingmerk Endura beloofde jaarlijks een miljoen bomen te planten ter compensatie van zijn CO₂-uitstoot. Voorlopige tussenstand van het *One Million Trees Initiative*: Mozambique is 1,3 miljoen mangrovebomen rijker. Schwalbe is bezig met het inzamelen en recyclen van binnenbanden. Vorig jaar zijn een miljoen binnenbanden in Duitsland en 100.000 in de Benelux van de afvalberg gered. Je kunt je oude binnenbanden inleveren bij één van de 380 dealers in de Benelux (zie pag. 68). De dealer stuurt ze op naar Schwalbe die ze verscheept naar de fabriek in Indonesië. Dat is volgens duurzaamheidsmanager Sebastian Bogdahn duurzamer dan het verwerken en produceren van nieuw rubber. “Het recyclen van

Voorlopige tussenstand van het *One Million Trees Initiative*: Mozambique is 1,3 miljoen mangrovebomen rijker

Kledingmerk Endura plant jaarlijks een miljoen bomen ter compensatie van zijn CO₂-uitstoot.

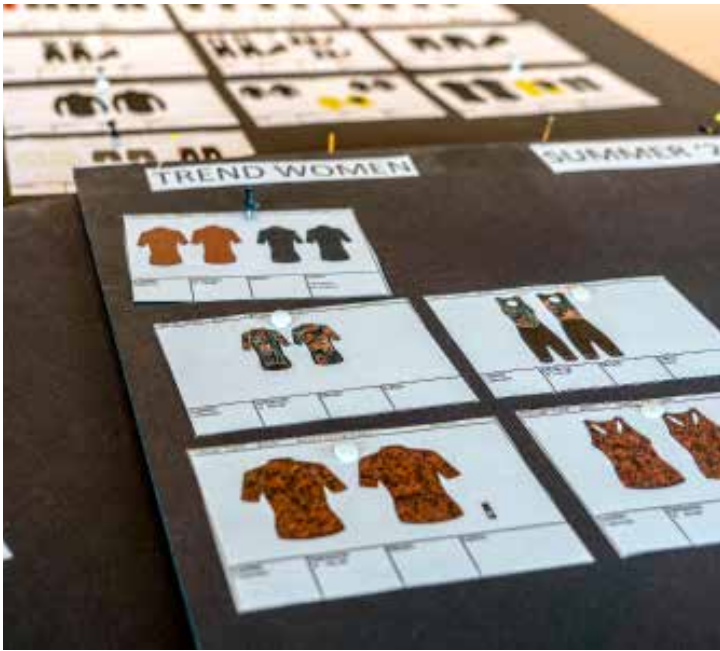

Het vervaardigen van een aluminium frame kost net zoveel energie als een gemiddeld Nederlands huishouden in een half jaar verbruikt

binnenbanden bespaart, inclusief transport, 80 procent energie.” Bronsvoort en Gerrits besloten uiteindelijk te stoppen met hun duurzame fietsenwinkel, onder andere omdat nieuwe standaarden zoals schijfremmen hun businessmodel nog moeilijker uitvoerbaar maakten. Ze sloten zich aan bij de Shift Cycling Culture Foundation met als doel duurzame bewustwording bij de consument en industrie aan te wakkeren. Zo’n honderd bedrijven hebben zich sinds eind vorig jaar bij het initiatief gemeld. “Dat onderstreept nog maar eens dat de industrie de intrinsieke motivatie heeft om te vergroenen.”

ENERGIESLURPERS

Maar met goede bedoelingen alleen kom je er niet. Hoe zit het met de praktische uitvoerbaarheid? Welke andere barrières zijn er nog te overwinnen? Er zijn om te beginnen nog geen duur-

zame alternatieven voor veel gebruikte materialen. Zo zijn carbon frames wegens hun verlijmd structureel niet te recyclen. Sterker nog: ze kunnen ook niet worden verwerkt door een normale vuilverbrander omdat die niet heet genoeg wordt. “De frames belanden dus op de afvalberg of worden verbrand in hoogovens die een bizarre hoeveelheid energie verbruiken”, zegt Bronsvoort. Aluminium frames zijn dan weer energieslurpers tijdens de productie. Het vervaardigen van een frame kost net zoveel energie als een gemiddeld Nederlands huishouden in een half jaar verbruikt, blijkt uit onderzoek van fietsfabrikant Specialized. Nog een uitdaging is om duurzame spullen economisch rendabel te maken. Sebastian Bogdahn van Schwalbe spreekt van ‘de balanceer-act tussen ecologie en economie’. “Soms komen er veelbelovende innovaties of baanbrekende productietechnieken die simpelweg veel te kostenintensief zijn om mee naar de markt te gaan.” Ook zijn er uitdagingen rond de kwaliteit. “We gebruiken alleen alternatieve of gerecyclede materialen als aan alle kwaliteitseisen is voldaan”, zegt Bogdahn. Het is Schwalbe nog niet gelukt om volledig gerecyclede binnenbanden te maken. Vooral nog wordt in banden 20 procent gerecycled materiaal verwerkt. Ook bij AGU zien ze uitdagingen op dat vlak. “Niet alle kwaliteiten en eigenschappen zijn beschikbaar in een duurzame variant. Voor polyamide en de vulling van jassen zijn bijvoorbeeld nog weinig goede alternatieven beschikbaar”, zegt *senior product manager* Casper van Sijl.

SUPERINNOVATIEF

Hoe zit het met de vooruitzichten en ambities? Bronsvoort hoopt dat de fietsindustrie de komende jaren overgaat van lineair naar circulair. Met fietsen, uitrusting en kleding gemaakt van gerecyclede materialen en robuuste onderdelen die zijn ontworpen om lang mee gaan, in plaats van dat ze snel moeten worden vervangen. AGU, dat inzet op kwalitatief hoogwaardige producten, is van dat laatste een goed voorbeeld. “We krijgen weleens foto’s van mensen die al dertig jaar met dezelfde tassen van ons op fietsvakantie gaan. Daar zijn we trots op”, zegt Heijnis. Bronsvoort verwacht dat fabrikanten net als Schwalbe ook

Wat kun je zelf doen? 3 tips

Prachtig, al die duurzame initiatieven in de fietsindustrie, maar wat kunnen de 1,2 miljoen sportieve fietsers in Nederland zelf doen? Erik Bronsvoort, mede-auteur van het boek *From Marginal Gains to a Circular Revolution*, geeft enkele tips:

- 1 Kijk kritisch naar je volgende aankoop**
Ga eens bij jezelf na: heb ik die nieuwe racer met schijfremmen wel nodig? Of kan ik mijn huidige fiets niet beter een mooie upgrade geven?
- 2 Koop kwaliteit**
Beter een shirt van topkwaliteit dat lang meegaat, dan drie goedkope shirtjes die je na een half jaar moet weggooien.
- 3 Onderhoud, onderhoud, onderhoud**
Een schone ketting en cassette gaan langer mee. Door je fiets goed te poetsen, spaar je niet alleen het milieu maar ook je portemonnee.

Met het dragen van Endura-kleding draag je indirect bij tot de aanplant van bomen.

gebruikte fietsen, onderdelen en kleding terug gaan nemen om er nieuwe producten van te maken. “Dat vraagt om lef en innovatie. Maar de fietsbranche is superinnovatief. Als fabrikanten op duurzaamheid gaan inzetten, denk ik dat de fietsbranche zeker in de kopgroep kan komen.” Fabrikanten met een duurzaam oogmerk lopen voorop. AGU verwacht binnen drie jaar volledig over te gaan naar duurzame kleding. Daartoe wordt elk seizoen een andere collectie aangepakt. “We dagen onze leveranciers uit en gaan samen op zoek naar duurzame alternatieven”, zegt Van Sijl. Als het even kan gaan ook de profs van Jumbo-Visma op termijn in duurzame AGU-kleding rijden. “Duurzaamheid zit ook in het DNA van de sponsors Jumbo, Visma en HEMA. Maar het is wel een voorwaarde dat de kleding geen milliseconde trager is dan niet-duurzame kleding.” Concurrenten Adidas Outdoor en Megmeister hebben de ambitie uitgesproken om in 2024 alleen nog 100 procent gerecycled polyester te gebruiken. Schwalbe gelooft niet in een specifieke routekaart voor de toekomst. “Omdat de wereld zo snel verandert, dat je niet kunt zeggen hoe snel je bij de finish bent en waar de finish ligt”, aldus Bogdahn. Maar de Duitse bandenreus blijft de komende jaren inzetten op duurzame projecten. Zo is een samenwerking aangegaan met de *Fair Rubber Association* om rubberboeren een ‘eerlijke’ prijs te geven. Bovendien wordt het bandenrecycleprogramma in Nederland uitgebreid met enkele grootverbruikers. Bogdahn: “We zien de transitie van een lineaire economie naar een circulaire economie als leidend beginsel. We zijn er nog niet, maar we zijn op weg.” ●

Bronsvoort: ‘Als fabrikanten op duurzaamheid gaan inzetten, denk ik dat de fietsbranche zeker in de kopgroep kan komen’

Kapotte binnenbanden recyclen?

Kijk op [schwalbe.com/nl/haendlersuche](https://www.schwalbe.com/nl/haendlersuche) waar je ze gratis kunt inleveren.

Bogdahn: ‘We gebruiken alleen alternatieve of gerecyclede materialen als aan alle kwaliteitseisen is voldaan’